

YR EGLWYS
YNG NGHYMRU

THE CHURCH
IN WALES

PLWYF DEWI SANT, CAERDYDD
THE PARISH OF DEWI SANT, CARDIFF

CYNGOR EGLWYSI CYMRAEG CAERDYDD

GWASANAETH GWENER Y GROGLITH 2025

Braint heddiw, ar ddydd Gwener y Groglith, yw cael eich croesawu i Eglwys Dewi Sant wrth i ni gydgynnull wrth droed y groes a myfyrio ar ddiodeffaint ein Harglwydd Iesu Grist.

Yn ystod y trydydd emyn cymerir casgliad a fydd yn cael ei rannu rhwng Cronfa Argyfwng Daeargryn Myanmar Cymorth Cristnogol ac Agor y Llyfr.

Cedwir tawelwch cyn dechrau'r gwasanaeth.

Bydd y gwasanaeth yn dechrau trwy gydganu'r Intrada ar ein heistedd.

**Dyfod y mae'r awr,
Ac yn awr y mae,
Pan addolo y gwir addolwyr y Tad
Mewn Ysbryd a gwirionedd.**

Arweinydd: O'i gael ar ddull dyn, darostyngodd Crist ei hun, gan fod yn ufudd hyd angau, ie, angau ar groes. Am hynny tra-dyrchafodd Duw ef, a rhoi iddo'r enw sydd goruwch pob enw.
Philippiaid 2:8-9

Arweinydd: Dyma ddydd y groes, dydd buddugoliaeth.

***Pawb:* Do, carodd Duw y byd gymaint nes iddo roi ei unig Fab, er mwyn i bob un sy'n credu ynddo ef beidio â mynd i ddistryw ond cael bywyd tragwyddol**

Arweinydd: Addolwn di, O Grist, a bendithiwn di.

***Pawb:* Am i ti, trwy dy Groes sanctaidd, brynu'r byd.**

Arweinydd: Trwy aberthu dy fywyd ar y Groes,
fe ryddheast dy bobl.

***Pawb:* Arnat ti y dibynnwn i'n hachub a'n cynorthwyo.**

Arweinydd: Gweddiwn

Hollalluog Dad,
edrych yn drugarog ar dy deulu yma
y bu Iesu Grist ein Harglwydd
yn barod i gael ei fradychu er ei fwyn
a'i draddodi i ddwylo pechaduriaid
a dioddef angau ar y groes,
gofynnwn hyn er ei fwyn ef sy'n awr yn byw mewn gogoniant
gyda thi a'r Ysbryd Glân, yn un Duw dros byth. **Amen.**

Arweinydd: Dyma ddydd y Groes.

***Pawb:* Dyma ddydd buddugoliaeth.**

Cof am y cyfiawn Iesu,
 Y person mwyaf hardd,
 Ar noswaith drom anesmwyth
 Bu'n chwysu yn yr ardd;
 A'i chwêys yn ddafnau cochion
 Yn syrthio ar y llawr:
 Bydd canu am ei gariad
 I dragwyddoldeb mawr.

Cof am y llu o filwyr
 Â'u gwayw-ffyn yn dod
 I ddal yr Oen diniwed
 Na wnaethai gam erioed;
 Gwrandewch y geiriau ddwedodd,
 (Pwy allsai ond efe?)
 "Gadewch i'r rhain fynd ymaith,
 Cymerwch fi'n eu lle."

Cof am yr wyneb siriol
 Y poerwyd arno'n wir;
 Cof am y cefen gwerthfawr,
 Lle'r arddwyd cwysau hir;
 O annwyl Arglwydd Iesu,
 Boed grym dy gariad pur
 Yn torri 'nghalon galed
 Wrth gofio am dy gur.

William Lewis, Llangloffan

Darlleniad o'r Hen Destament: Eseia 52:13 – 53:11

Dafydd Griffiths - Salem

Cenir Salm 22: 1-8

Sefyll

M. Camidge

Fy Nuw, fy Nuw, pam yr wyt / wedi · fy / ngadael :
ac yn cadw draw rhag fy ngwaredu ac / oddi · wrth / eiriau · fy /
ngriddfan?

O fy Nuw, gwaeddaf arnat liw dydd, ond nid / wyt yn / ateb : a'r
nos, ond / ni - / chaf lo/nyddwch.

Eto, yr wyt / ti, y / Sanctaidd :
wedi dy or/seddu · yn / foliant · i / Israel.
Ynot ti yr oedd ein hynafiaid / yn ym/ddiried :
yn ymddiried a / thithau'n / eu gwa/redu.

Arnat ti yr oeddent yn gweiddi ac a/chubwyd / hwy :
ynot ti yr oeddent yn ymddiried ac / ni · chywi/lyddiwyd / hwy.
Pryfyn wyf fi / ac nid / dyn :
gwawd a / dir - /myg i / bobl.

Y mae pawb sy'n fy / ngweld · yn fy / ngwatwar :
 yn gwneud ystumiau arnaf / ac yn / ysgwyd / pen.
 "Rhoes ei achos i'r Arglwydd,* bydded iddo / ef ei / achub :
 bydded iddo ef ei waredu, o/herwydd · y / mae'n ei / hoffi!"

Eistedd

Darlleniad o'r Testament Newydd: Hebreaid 10:15-25

Gwenda Lewis – Ebeneser

Cenir Salm 22:1,2, 14 – 19

Sefyll

J. Battishell

Fy Nuw, fy Nuw, pam yr wyt / wedi · fy / ngadael :
 ac yn cadw draw rhag fy ngwaredu ac / oddi · wrth / eiriau · fy /
 ngriddfan?

O fy Nuw, gwaeddaf arnat liw dydd, ond nid / wyt yn / ateb :
 a'r nos, ond / ni - / chaf lo/nyddwch.

Yr wyf wedi fy nihysbyddu fel dŵr * a'm holl esgyrn / yn
 ym/ddatod :

y mae fy nghalon fel / cwyr · ac yn / toddi · o'm / mewn;

Y mae fy ngheg yn sych fel cragen * a'm tafod yn glynu wrth
 / daflod · fy / ngenau :

yr wyt wedi fy / mwrw · i / lwch mar/wolaeth.

Y mae cŵn o'm hamgylch * haid o ddihirod yn / cau am/danaf :
y maent yn try/wanu · fy / nwylo · a'm / traed.
Gallaf gyfrif pob / un o'm / hesgyrn :
ac y maent hwythau'n edrych / ac yn / rhythu / arnaf.

Y maent yn rhannu fy nillad / yn eu / mysg :
ac yn bwrw / coelbren / ar fy / ngwisg.
Ond ti, Arglwydd, paid â / sefyll / draw :
O fy nerth / brysia · i'm / cynor/thwyo

Eistedd

Efengyl y Dioddefaint: Ioan 19:14-30
Thomas Williams – Y Crwys

Yr Anthem: O Brynwr Mawr y Byd
Cerddoriaeth: Arthur Somervell (1863 – 1937)

Emyn 2

Emyn dôn: Pen-Parc

**Ai am fy meiau i
Dioddefodd Iesu mawr
Pan ddaeth yng ngrym ei gariad ef
O entrych nef i lawr?**

**Cyflawnai'r gyfraith bur,
Cyfiawnder gafodd lawn,
A'r ddyled fawr, er cymaint oedd,
A dalodd ef yn llawn.**

Dioddefodd angau loes
Yn ufudd ar y bryn,
A'i waed a ylch y galon ddu
Yn lân fel eira gwyn.

Bu'n angau i'n hangau ni
Wrth farw ar y pren,
A thrwy ei waed y dygir llw,
Drwy angau, i'r nefoedd wen.

Pan grymodd ef ei ben
Wrth farw yn ein lle,
Agorodd ffordd, pan rwygai'r llen,
I bur drigfannau'r ne'.

Gorchfygodd uffern ddu,
Gwnaeth ben y sarff yn friw;
O'r carchar caeth y dygir llw,
Drwy ras, i deulu Duw.

John Elias 1774 – 1841

Eistedd

Y Bregeth

*Pregethir gan y Parchedig Ddr Rosa Hunt, Gweinidog
Tabernacl yr Ais.*

Emyn 3

Emyn dôn: Wyddgrug

*Yn ystod yr emyn hwn y cymerir casgliad tuag at Apêl Argyfwng
Daeargryn Myanmar Cymorth Cristnogol ac Agor y Llyfr*

Wele, cawsom y Meseia,
Cyfaill gwerthfawroca' `rioed,
Darfu i Moses a'r proffwydi
Ddweud amdano cyn ei ddod:
Iesu yw, gwir Fab Duw,
Ffrind a Phrynwr dynol-ryw.

Hwn yw'r Oen, ar ben Calfaria
Aeth i'r lladdfa yn ein lle,
Swm ein dyled fawr a dalodd
Ac fe groesodd filiau'r ne';
Trwy ei waed, inni caed
Bythol heddwch a rhyddhad.

Dyma Gyfaill haeddu'i garu,
A'i glodfori'n fwy nag un;
Prynu'n bywyd, talu'n dyled,
A'n glanhau â'i waed ei hun:
Frodyr, dewch, llawenhewch,
Diolchwch iddo, byth na thewch!

Dyma'r Cyfaill mwyn a'n cofiodd
Ac a'n carodd cyn bod byd;
Dyma'r Oen a ddaeth o'r nefoedd,
Ac a'n prynodd ni mor ddrud:
Tra bôm fyw, dyled yw
Cofio cariad pur Mab Duw.

Dafydd Jones, Caeo

1711-1777

Trwy ei groes a'i werthfawr waed, fe brynodd ein Harglwydd Iesu Grist y byd. Dywedodd wrthym, os oes neb am fod yn ddilynwyr iddo ef, fod yn rhaid iddynt ymwadu â hwy eu hunain, codi eu croes, a'i ganlyn ef ddydd ar ôl dydd.

Felly, gadewch inni weddio ar ein Gwarddwr, a ddiodefodd ei boenau, a gladdwyd ac a gyfododd o farwolaeth, a dywedwn: O Grist, mawrygwn di.

O Grist, addolwn di.

Arglwydd ein Meistr, trosom ni buost yn ufudd hyd angau, dysg inni wneud ewyllys dy Dad.

O Grist, addolwn di.

Arglwydd ein bywyd, drwy farw ar y Groes, yr wyt wedi gorchfygu marwolaeth a galluoedd y tywyllwch, cynorthwya ni i adnabod grym dy atgyfodiad a cymdeithas dy ddiodefidiadau.

O Grist, addolwn di.

Arglwydd ein grym, cefaist dy ddirmygu a dy ddarostwng fel drwgweithredwr, dysg i ni wir ostyngeddwr.

O Grist, addolwn di.

Arglwydd ein hiachawdwriaeth, rhoddaist dy fywyd yn dy gariad ar dy frodyr a'th chwirydd, dysg i ni garu'n gilydd gyda'r un cariad.

O Grist, addolwn di.

Arglwydd ein Harglwydd, gyda'th ddwylo ar led ar y Groes, tyn bawb atat ti dy hun, a chasgla i'th deyrnas holl blant gwasgaredig Duw.

Arglwydd Iesu Grist, a groeshoeliwyd drosom,
cymorth bob un ohonom i garu fel y ceraist ti,
i fyw fel y buost ti fyw,
i fod yn gymydog i'n cyd-ddynion yn eu hangen,
fel y buost ti yn dy drugaredd yn gymydog i ni
a dioddef a marw drosom.
Gofynnwn hyn yn dy enw. Amen.

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn eofn:
Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd.....

Emyn 4

Emyn dôn: Trewen

O Gariad! O gariad mor rhad!
O foroedd o gariad mor fawr!
Mab unig-anedig y Tad
Ddisgynnodd o'r nefoedd i lawr;
Cymerodd ei wneuthur yn Gnawd,
Dynoliaeth a Duwdod yn un;
Bu farw ar Groesbren dan wawd
Yn lle ei elynion ei hun.

Creulondeb llid dynion at Grist
Droes cariad i ddynion yn hedd,
Ei ddirmyg gofidus a thrist
Droes cariad i ddynion yn wledd;
Yr angau ergydiodd y byd
At Iesu, mewn dig a drwg wŷn,
Droes cariad yn ôl yr un pryd
Yn fywyd tragwyddol i ddyn.

**Y nerth a'r anrhydedd a'r clod,
Y moliant a'r parch yn gytûn,
O'r nefoedd i'r ddaear gaiff fod
Yn gyfan i'm Harglwydd ei hun;
Aed sŵn ei farwolaeth i mäs
O'r dwyrain lluosog i'r de,
Helaethed terfynau ei ras
Mor bell ag y cyrraedd y ne'. Amen.**

1 a 2 D. Jones (Tre-borth)

3 William Williams (Pant-y-celyn)

Arweinydd: I Dduw'r Tad, a'n carodd ni'n gyntaf,
a'n gwneud yn gymeradwy yn yr Anwylyd;
I Dduw'r Mab, a'n carodd ni,
a'n golchi oddi wrth ein pechodau
yn ei Waed ei hun;
I Dduw'r Ysbryd Glân,
sy'n tywallt cariad Duw ar led yn ein
calonnau, y bo'r holl gariad a'r gogoniant dros
holl amser a hyd dragwyddoldeb. **Amen.**

Terfyna'r gwasanaeth mewn distawrwydd.

Cydnabyddiaeth.

Gweddiâu Agoriadol a Salm 22: *Gweddi Ddyddiol 2009* (sy'n cynnwys Trefn Gwasanaethau Ychwanegol y rhoddwyd iddynt y teitl Boreol a Hwyrrol Weddi 2009) a awdurdodwyd gan Gorff Llywodraethol yr Eglwys yng Nghymru © Hawlfraint Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru a Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2010.

Gweddiâu Agoriadol: *Gweddi Ddyddiol 2009* (sy'n cynnwys Trefn Gwasanaethau Ychwanegol y rhoddwyd iddynt y teitl Boreol a Hwyrrol Weddi 2009) a awdurdodwyd gan Gorff Llywodraethol yr Eglwys yng Nghymru © Hawlfraint Cyhoeddiadau'r Eglwys yng Nghymru a Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2010.

Emynau o Caneuon Ffydd 2001 Hawlfraint © Pwyllgor y Llyfr Emytau Cydenwadol

Ymbiliau - *Cytûn – Tymhorau Gogoniant 1997*

Emynau o Emytau'r Eglwys 1956 ac Emytau'r Llan 1997

Rhif y Drwydded i Ailgynhyrchu Geiriau'r Emytau - (CCL) 555614